

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 4. maj 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Rune Kistrup
Sagsnr.: 2023-0035-0336
Dok.: 2833778

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål B fra Folketingets Sundhedsudvalg den 10. maj 2023

Samrådsspørgsmål B:

”Ministrene bedes redegøre for, hvorvidt ikke-terapeutiske omskæringer af drengebørn allerede nu kan straffes efter straffelovens § 244 eller § 245 om simpel eller grov vold. Samt hvorvidt lægefagligt personale allerede nu kan videregive oplysninger uden samtykke fra forældrene i tilfælde, hvor der er sket brud på straffelovens § 244 eller § 245? I forlængelse af svarene på disse 2 spørgsmål bedes ministrene forholde sig til, hvorvidt ny lovgivning er nødvendig.”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

[Det strafferetlige værn]

Som indenrigs- sundhedsministeren nævnte lige før, er ikke-terapeutisk drengeomskæring lovligt i Danmark, hvis det udføres af en autoriseret læge eller medhjælp til en sådan læge i overensstemmelse med Styrelsen for Patientsikkerheds vejledning om omskæring.

Er den, der udfører en drengeomskæring, ikke autoriseret læge eller medhjælp til en autoriseret læge, kan omskæringen straffes efter autorisationsloven. Efter de gældende regler straffes en sådan overtrædelse med fængsel indtil 1 år og under formildende omstændigheder bøde.

Herudover kan omskæring af drenge i visse grovere tilfælde straffes efter straffelovens § 244 om vold eller straffelovens § 245 om grov vold.

Om drengeomskæring er strafbart efter straffeloven beror på en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder, herunder af om der må antages at foreligge et gyldigt samtykke efter de almindelige strafferetlige principper.

Det må i den forbindelse antages, at forældrene kan give gyldigt samtykke til omskæring af et mindreårigt dren-

gebarn under forudsætning af, at omskæringen foregår under forsvarlige forhold.

Overtrædelse af straffelovens § 244 om såkaldt simpel vold straffes som udgangspunkt med bøde eller fængsel indtil 3 år, mens overtrædelse af straffelovens § 245 om grov vold straffes med fængsel indtil 6 år.

[Om forskellen på straffelovens voldsbestemmelser og sundhedslovgivningen]

En drenges omskæring foretaget af en person, som ikke er autoriseret læge eller dennes medhjælp, i strid med Styrelsen for Patientsikkerheds vejledning kan altså både udgøre en overtrædelse af autorisationsloven og – i grovere tilfælde – en overtrædelse af straffelovens voldsbestemmelser.

Det beror på en konkret vurdering, om den pågældende kan straffes for vold eller alene for overtrædelse af autorisationsloven.

Østre Landsrets dom af 21. januar 2020 illustrerer dette.

Sagen vedrørte en person, der var lægeuddannet i et andet land, og som ikke havde autorisation som læge i Dan-

mark. Efter en samlet vurdering frifandt landsretten personen for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, selvom omskæringen ikke var sket i fuld overensstemmelse med retningslinjerne i Styrelsen for Patientsikkerheds vejledning om omskæring af drenge.

Behandleren i sagen var hverken autoriseret læge eller under tilsyn af en sådan, og han havde desuden ikke sikret sig, at begge indehavere af forældremyndigheden havde meddelt samtykke til indgrebet.

Landsretten lagde imidlertid til grund, at tiltalte befandt sig i en faktisk vildfarelse om, at den kvinde, der var til stede under indgrebet, var barnets mor, og at hun samtykkede i indgrebet, og at tiltalte derfor ikke havde forsæt til at foretage omskæringen uden morens samtykke.

Bl.a. på denne baggrund fandt landsretten efter en samlet vurdering, at det ikke var bevist, at tiltalte havde gjort sig skyldig i strafbar vold i forbindelse med omskæringen. Landsretten lagde herved vægt på, at tiltalte efter det oplyste var læge fra Syrien og havde en omfattende erfaring med omskæring af drengebørn.

Den pågældende blev derimod fundet skyldig i overtrædelse af autorisationsloven og idømt en bøde.

Dommen er nævnt i lovforslagets almindelige bemærkninger, fordi den illustrerer behovet for at indføre en selvstændig bestemmelse, som skærper straffen for de tilfælde af ulovlige ikke-terapeutiske omskæringer, som ikke falder ind under straffelovens voldsbestemmelser, men kun udgør en overtrædelse af autorisationsloven.

Lovforslaget ændrer ikke på, hvornår ulovlige omskæringer kan straffes som vold efter straffeloven. Lovforslaget ændrer heller ikke straffen for sådanne straffelovsovertrædelser. Forslaget vedrører alene autorisationsloven.